

Geachte Europarlementariër,

Cultuur speelt een sleutelrol in het verleden, heden en toekomst van ons continent: bij het bevorderen van democratie en van het wederzijds begrip tussen burgers en gemeenschappen. Het versterkt een gezamenlijk Europees gevoel en wordt dan ook genoemd in de preambule van het Verdrag van Maastricht als van belang om in stand te houden en te ontwikkelen¹.

De komende tijd is voor Europa uiterst belangrijk. We worden geconfronteerd met oorlog, verdeeldheid en polarisatie en op het gebied van klimaat naderen we het kantelpunt. Daarom pleiten wij, het Europaplatform van Kunsten '92, voor een centrale plek voor kunst, cultuur en erfgoed in de toekomst van Europa: wij roepen op tot een [Cultural Deal for Europe](#).

Kunst en cultuur spelen een rol in elk van de onderwerpen waar de Europese Unie aan werkt. Naast dat cultuur het hart van Europa vormt, biedt het heldere economische voordelen: binnen de EU zijn 8,7 miljoen mensen werkzaam in de culturele en creatieve sector – dat is 3,8% van de beroepsbevolking. Van de Europese begroting is slechts 0,7% geoormerkt voor de ccs (culturele en creatieve sector), terwijl deze 4% bijdraagt aan het bbp (bruto binnenlands product) van de EU². Ter vergelijking: 19% van het EU-budget gaat naar landbouw terwijl die sector slechts 1% bijdraagt aan het gezamenlijke bbp³.

Met de [Cultural Deal for Europe](#) roepen wij de Europese Unie op om cultuur een centrale plek te geven binnen de breedte van het EU beleid, als een overkoepelende strategie vergelijkbaar met de Green Deal. Het behoud en de versterking van de ccs en het inzetten van creatieven en makers op meerdere beleidsterreinen zijn investeringen die Europa helpen bij de aanzienlijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan, zoals oneerlijke concurrentie van andere wereldmachten. Een sterke culturele en creatieve sector biedt ons strategische culturele autonomie.

Het Europaplatform vraagt in het bijzonder uw aandacht voor drie concrete punten uit de Cultural Deal. Deze dragen enerzijds bij aan een democratisch, innovatief en divers Europa en anderzijds aan Europees beleid dat directe impact heeft op de weerbaarheid van makers en organisaties die in Nederland zijn gevestigd.

Deze drie punten zijn:

Integreer cultuur in alle relevante financieringsprogramma's. Borg en verhoog de investering in [Creative Europe](#) tot 2% van de EU-begroting. Zorg daarnaast voor een cultureel component binnen andere EU-financieringsprogramma's en -mechanismen, zoals [Cohesion Policy Funds](#), [Horizon Europe](#), [EU Enlargement and Neighbourhood Policy](#) en [Pre-Accession Instruments](#), [Development and International Cooperation Instrument](#) (NDICI) en [Erasmus+](#).

Geef cultuur een plek binnen alle beleidsdomeinen. Versterk de culturele dimensie van de European Green Deal en ondersteun de structurele implementatie van het [New European Bauhaus](#) op de lange termijn. Bevorder culturele democratie en betrek cultuur en erfgoed in vredesopbouw en het

¹ Zie Artikel 3.3 in het Verdrag betreffende de Europese Unie, 1992 <https://wetten.overheid.nl/BWBV0001507/2013-07-01>

² https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/cultural-and-creative-industries_en

³ Zie voor verdere duiding de open brief van Culture Action Europe, 13 mei 2024, <https://cultureactioneurope.org/wp-content/uploads/2024/05/Culture-Action-Europe-open-letter-to-Mario-Draghi-1.pdf>

waarborgen van veiligheid in ons continent. En geef cultuur ook een plek in de zorg, zoals reeds omschreven in de whitepaper Arts in Health⁴.

Verbeter de arbeidsmarktpositie van makers. 3,8% van de Europese inwoners werkt in de culturele en creatieve sector. 46% van de makers binnen de EU doet dat onder slechte arbeidsvoorwaarden. Stel daarom gemeenschappelijke normen en richtlijnen vast voor de arbeidsomstandigheden van kunstenaars en culturele werkers in heel Europa. Een duidelijk kader met vergelijkbare standaarden voor alle lidstaten werkt bevorderend voor de mobiliteit in een sector waar internationale samenwerking de norm is en draagt bij aan een gerichtere aanpak van *skills gaps*. Zorg daarnaast in het kader van het nieuwe EU-beleid voor AI voor goede bescherming van auteursrechten. Blijf alert op signalen van inperking van artistieke vrijheid, waar volgens onderzoek⁵ 34% kunstenaars in Europa mee te maken hebben gehad, ook in Nederland. Door het makerschap binnen Europa te stimuleren kunnen we de oneerlijke concurrentie met bijvoorbeeld Azië en Amerika beter het hoofd bieden.

Het Europaplatform roept u, de Europese Commissie en de lidstaten op om de rol van cultuur voor een betere toekomst van ons continent te erkennen en te versterken. Uiteraard staan wij klaar om met u mee te denken om dit te laten slagen.

Met vriendelijke groet namens het Europaplatform,

Kunsten '92

Astrid Weij, directeur

Het [Europaplatform](#) is een samenwerkingsverband op initiatief van Kunsten '92, European Cultural Foundation, Culture Action Europe en Europa Nostra en is samen met instellingen in de culturele, creatieve en erfgoedsector opgericht. Het Europaplatform heeft als doel om visieontwikkeling en belangenbehartiging vanuit deze sectoren kracht bij te zetten en daarmee bij te dragen aan een sterkere vertegenwoordiging op Europees niveau. Deelnemende instellingen en organisaties: Kunsten '92, European Cultural Foundation, Europa Nostra, DutchCulture, Culture Action Europe, Boekmanstichting, Platform acct, Beeld & Geluid, Paradiso, Eurosonic Noorderslag, If I can't dance, I don't want to be part of your revolution, Theater Rotterdam, Boekmanstichting, VandeJong Creative Agency, H401, LKCA, Re-Imagine Europe, Rietveld Academie, Waag - Technology & Society

---

⁴ <http://www.artsinhealth.nl>

⁵ Zie het onderzoek *Creative Pulse: a survey on the status and working conditions of artists and cultural and creative sector professionals in Europe*, <https://cultureactioneurope.org/news/creativepulsesurvey/>